

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 2T/30/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416010081
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Grendárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1416010081.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Grendárovej a prísediacich sudcov Oľgy Navarčíkovej a Ing. Ladislava Bartoša, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. apríla 2016 Bratislave

rozhodol:

G. T. A. Ó. A. W. : M.. XX.XX.XXXX F. Q., A. Q. Q.,
R. M. F., A..Č.. F. F. F. Ú. na F.
F. Q., K. Č.. X G. XX.T. XXXX

uznáva sa za vinného, že

si presne neustáleného dňa zadovážil a do dňa 13.januára 2016 do času 00.35 hod. v Bratislave na ulici F. Č.. XX v letnej kuchyni rodinného domu bez príslušného povolenia a oprávnenia prechovával sedem kusov nábojov kal. 12 značky FIOCCHI, laborovaných hromadnou strelou s priemerom brokov 2 mm, jeden kus náboja kal. 12 zn. Cheddite, laborovaný s hromadnou strelou s priemerom brokov 3,5 mm, jeden kus náboja kal. 16 zn. S&B, laborovaný hromadnou strelou s priemerom brokov 3,5 mm a do 13.januára 2016 do času 13.30 hod. v Bratislave na ulici Vápencová č. 32 v letnej kuchyni rodinného domu bez príslušného povolenia a oprávnenia prechovával štyri kusov nábojov kal. 22 Long rifle a jeden kus náboja cal. 22 Short, pričom všetko uvedené strelivo môže podľa § 12 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive nadobudnúť do vlastníctva len držiteľ zbrojného preukazu, držiteľ zbrojnej licencie alebo držiteľ zbrojného sprievodného listu na trvalý vývoz.

T e d a

sebe zadovážil a držal bez povolenia strelivo

č í m s p á c h a l

prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona a za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. I/, n/,
m/, § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

§ 37 písm.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, prečítal a oboznámil ostatné listinné dôkazy a po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomnom súhrne zistil a ustálil skutkový stav veci tak, ako ho uviedol vo výrokovvej časti rozsudku.

Po tom, čo na hlavnom pojednávaní bola prednesená obžaloba, obžalovaný bol poučený o svojich právach a umožnené mu bolo urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej Tr. por.). Tento urobil vyhlásenie podľa ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku, súd následne postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. Predsedníčka senátu formou otázok zistila, že obžalovaný na všetky položené otázky odpovedal „áno“.

Po súhlasnom stanovisku i prokurátora súd rozhodol podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. a to, že vyhlásenie obžalovaného, že je vinný prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu viny už nevykonal a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Pri právnom hodnotení dospel súd dokazovaním k záveru, že obžalovaný konaním naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona (ďalej Tr. zák.).

Dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný predmetné náboje podľa jeho vlastnej výpovede našiel na ulici pri kontajneroch a to asi pred piatimi - šiestimi mesiacmi pred skutkom - neďaleko ulici F. Č.. XX v Bratislave. Predmetné náboje zobral domov z dôvodu ako sám vypovedal, že sa mu páčili. O nábojoch nevedel,

že sú funkčné - vyzerali však ako plné lebo mali zalisovanú strelu. Predmetné náboje si odložil doma. Zo zápisnice o vydaní veci vyplynulo, že obžalovaný dňa 13.januára 2016 o 00:35 hod. vydal sedem kusov nábojov značky FIOCCHI s označením TT TWO, 24 g, tm.modrej farby, 7,5,12 ráž, jeden kus náboj modrej farby zn. Sellier Bellot, 16 ráž SB VEGA, jeden kus náboj červenej farby, ráž 12. Zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky boli zaistené v letnej kuchyni na ulici F. Č.. XX, Bratislava päť kusov nábojov.

Podľa obžaloby si obžalovaný mal teda zadovážiť bez povolenia strelivo v celkovom množstve 14 kusov. Zadovážením streliva sa rozumie akýkoľvek spôsob jeho získania napr. kúpou, výmenou alebo i trestným činom.

Podľa výpovede obžalovaného predmetné náboje našiel.

Strelivom podľa § 2 písm. b/ zákona č. 190/2003 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov je súhrnné označenie nábojov, nábojok a striel do zbraní.

Objektom tohto žalovaného trestného činu je ochrana bezpečnosti ľudí a majetku proti možnému ohrozeniu ich života, zdravia a majetku v dôsledku nekontrolovaného držania a výroby streliva, strelných zbraní, hromadne účinných zbraní, výbušnín a chemických zbraní.

Obžalovaný predmetné strelivo okrem toho, že si zadovážil aj držal bez povolenia. Mal ho vo svojej faktickej moci

Z uvedeného tak vyplýva, že po formálnej stránke v danom prípade ide o vyššie žalovaný trestný čin. Na druhej strane však súd poukazuje, že i keď ide o žalovaný skutok, ktorý dosahuje bežnú typovú závažnosť trestného činu - prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr.zák. - vzhľadom na celkové množstvo 14 kusov nábojov i keď vo všeobecnosti ide o rozšírenú trestnú činnosť protiprávnu - nemohlo mať toto za následok prijatie paušálneho, čisto formálneho prístupu pri posudzovaní závažnosti konania obžalovaného.

Paušálny a prísne formalistický prístup je totiž v rozpore s ďalším cieľom - ktorý sa sledoval práve pri novelizácii Trestného zákona v roku 2005 - kedy došlo k zavedeniu kategórie prečinov a ktorým je dekriminalizácia a depenalizácia.

Z uvedených dôvodov súd preto i keď je základná trestná sadzba ukladania trestu - jeden rok - päť rokov uložil trest povinnej práce a nie prokurátorom navrhovaný trest odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu a jeho následok s pohnútkou - súd tieto skutočnosti vyššie rozviedol. Podľa § 36 písm. l/ Tr.zák. - na aplikáciu poľahčujúcej okolnosti nestačí len priznanie sa k spáchaniu trestného činu ale aj trestný čin musí úprimne oľutovať.

Úprimná ľútosť nemôže vyplývať len z formálneho vyhlásenia obžalovaného - pretože úprimná ľútosť vyjadruje skutočný vnútorný postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti. Pre zistenie, či oľutovanie trestnej činnosti je skutočne úprimné, je dôležité ľudské hľadisko, a teda napr. aj spôsob ako obžalovaný trestnú činnosť oľutoval (JtK 20/2010, JtK 7/2011).

Vyžaduje sa vyšší prejav vnútorného postoja páchatel'a k vlastnému trestnému činu a to na základe jeho správania po čine (komentár Trestní zákoník I., Veľké komentáre, Šámal a spol.).

Obžalovaný počas celého dokazovania - ako prípravného konania (dobrovoľne vydal predmetné náboje, popísal miesto kde ich našiel, aký úmysel mal s nimi naložiť) tak i na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku v celom rozsahu ľutoval. Jeho ľútosť nebola len formálnym vyhlásením, ale jeho skutočným vnútorným postojom. Jeho ľútosť nad spáchaným skutkom bola úprimná.

Súd vo veci aplikoval aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr.zák.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý sa mu kládol za vinu.

Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr.zák., t.j., že páchatel' (obžalovaný) napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr.por.). Obžalovaný v danom prípade urobil vyhlásenie podľa § 257 písm. b/ Tr.por. - súd na základe takéhoto vyhlásenia na hlavnom pojednávaní dokazovanie vo veci viny nevykonával.

Práve v súvislosti s riešením predmetnej otázky nemožno prehliadnuť, že v súdnom konaní podľa § 257 ods. 5 Tr.por., po priznaní viny páchatel'om (obžalovaným) sa postupuje primerane podľa ustanovení § 333 ods. 3 i písm. h/ Tr.por. t. j., že súd pred rozhodovaním o prijatí alebo neprijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 Tr.por. formou otázok zisťuje, či sa obžalovaný „dobrovoľne priznáva a uznáva vinu, za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako trestný čin“ čím - pri kladnej odpovedi - aj de iure napĺňa podmienku uvedenú v § 36 písm. n/ Tr.zák.

Obžalovaný svojím vyhlásením - že je vinný pred súdom urýchlil celé súdne konanie, čím výrok o jeho vine a právnom posúdení skutku sa stali, bez zbytočných prietahov v súdneho konania právoplatným. Práve i z tohto dôvodu sa v praxi transformovalo predmetné ustanovenie - predmetná poľahčujúca okolnosť - ktorá počítá práve s takouto situáciou, ktorá môže nastať pred súdom (nevykonanie dokazovania v súvislosti s výrokom o vine - výsluchy svedkov, znalcov, oboznamovanie listinných dôkazov ...).

Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr.zák. - spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel' pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda orgánom činným trestnom konaní ako i súdu. To však neznamená, že páchatel' musí postupne napomáhať všetkým týmto orgánom. Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa ustanovenia § 36 písm. n/ Tr.zák., t.j., že páchatel' napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr.por.).

Keďže konanie na súde je kontradiktórnym konaním - a práve i samotné ustanovenie § 257 Tr.por. - je zásadnou zmenou týkajúcou sa priebehu hlavného pojednávania (na rozdiel od úpravy Trestného poriadku do 31.decembra 2004) - práve vyhlásenie obžalovaného má vždy zásadný dosah na rozsah dokazovania na hlavnom pojednávaní v otázke viny.

Práve vyhlásenie, že je vinný - ako to bolo i v danom prípade - je už neodvolateľné - a v tom rozsahu ani nemožno obžalovaným napádať výrok o vine urobený na podklade takého vyhlásenia ani odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolacieho dôvodu, ak by závažným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Preto súd zastáva názor - že keďže ide o vysoký prelom (v ponímaní, že obžalovaný si je vedomý vážnosti - dôležitosti a následného dopadu takéhoto vyhlásenia pre ďalšie dokazovanie) - v prípade jeho vyhlásenia - i keď pred súdom musí súd akceptovať túto skutočnosť ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr.zák. (a to i vzhľadom práve na kontradiktórnosť konania).

Predmetnú poľahčujúcu okolnosť nemožno preto podmieňovať tým, že musia byť splnené aj iné formy napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti - napr. poskytnutie relevantných a verifikovaných informácií o trestnom čine a okolnostiach jeho spáchania, o dôkazoch a podobne. Priťažujúcou okolnosťou vo vzťahu k obžalovanému bolo, že tento bol v minulosti bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr.zák.). v tejto súvislosti súd poukazuje na odpis registra trestov ako i pripojené spisy. Obžalovaný bol celkove postavený pred súd štyrikrát (Obvodný súd Bratislava IV, sp.zn. 2 T/54/94, Obvodný súd Bratislava IV, sp.zn. 3 T/85/95, Krajský súd Bratislava sp.zn. 1 T/47/98 - trest bol vykonaný dňa 20.júla 2007 a posledné odsúdenie Okresný súd Bratislava IV, sp.zn. 3 T/35/2015 - trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 22.apríla 2015, uložený trest bol vo výmere dva roky a šesť mesiacov s podmieneným odkladom probačného dohľadu skúšobnej doby v trvaní dva roky - t. j. do 22.apríla 2017). Teraz žalovaný skutok bol dokonaný dňa 13.januára 2016 - t. j. v lehote podmieneného odsúdenia probačného dohľadu.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Súd obžalovanému súd uložil samostatný trest - trest povinnej práce. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zmyslom alternatívnych trestov - t. j. i trestu povinnej práce je, že sa nenaruší negatívny dopad na osobu obžalovaného. Práve i takýmto druhom trestu sa splní reedukačný a resocializačný proces, ktorý lepšie splní i samotný účel trestu, ktorý je zvýraznený Trestným zákonom.

Podľa § 54 Tr. zák. trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchatel'a vo výmere od 40 do 300 hodín, ak ho odsudzuje za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov.

Pre druhú polovicu 20. storočia je charakteristické, že sa začali hľadať nové formy spravodlivosti, ktoré by nahradili alebo doplnili niektoré tradičné, avšak už nie celkom efektívne trestnoprávne inštitúty. V rámci vývoja sa presadzuje úsilie o využívanie trestov, ktoré nie sú spojené s odňatím slobody. Výkon týchto trestov je určitou alternatívou k trestu odňatia slobody, a preto sa označujú ako alternatívne tresty. Trest povinnej práce je alternatívny trest, ktorý spočíva vo výkone určitej, súdom určenej pracovnej povinnosti, ktorú musí odsúdený vykonať osobne, vo svojom voľnom

čase a bez nároku na odmenu. Je to ďalšia alternatíva krátkodobého trestu odňatia slobody, ktorú popri treste domáceho väzenia, zaviedol nový Trestný zákon, ktorého uloženie prichádza do úvahy, ak páchatel' nebol odsúdený na trest odňatia slobody.

Ako súd už vyššie uviedol v danom prípade trest povinnej práce prichádza do úvahy. Ide totiž o trest, kde horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní súhlasil s tým, aby mu takýto druh alternatívneho trestu bol uložený (§ 54 Tr. zák.) Nie je invalidný a ani dlhodobo práceneschopný (§ 55 ods. 2 Tr. zák.). Obžalovaný bol zo strany súdu oboznámený s tým, že uvedený trest povinnej práce bude vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu (§ 55 ods. 3 Tr. zák.).

Podľa názoru súdu uvedený trest povinnej práce splní svoj účel. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že obžalovanému bol uložený vo výmere 200 (dvesto) hodín. Vzhľadom na povahu spáchania trestného skutku takýto druh trestu dostatočne postihne obžalovaného a súčasne ho motivuje k vedeniu riadneho života a zároveň tento je i prínosom pre spoločnosť.

Podľa § 55 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený v čase výkonu trestu povinnej práce nevedol riadny život alebo zavinene nevykonával práce v určenom rozsahu alebo nesplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu. Z uvedeného teda vyplýva, že v prípade nevykonania tohto druhu alternatívneho druhu trestu prichádza do úvahy nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 200 hodín : 2 hodiny = 100 hodín - 100 dní trestu odňatia slobody s nepodmienečným trestom odňatia slobody - t. j. temer tri mesiace a desať dní.

V neposlednom rade je splnený i účel zákonodarcu a účel trestu i v zmysle generálnej prevencie, pretože v rámci trestu povinnej práce je odsúdený povinný v rozsahu určenom súdom (v danom prípade 200 hodín) vykonať práce v prospech štátu, vyššieho územného celku, obce alebo inej právnickej osoby, ktorá sa zaoberá vzdelávaním, kultúrou, školstvom, ochranou ľudských práv, rozvojom vedy, rozvojom telesnej kultúry, ochranou pred požiarmi, ochranou zvierat, sociálnou pomocou, sociálnymi službami, zdravotnou starostlivosťou, ekologickou činnosťou, náboženskou činnosťou, humanitárnou činnosťou, charitatívnou činnosťou alebo inou verejnoprospešnou činnosťou, ktorá sa nevykonáva na účely dosiahnutia zisku (§ 2 ods. 1 zákona č. 528/2005 Z.z. - o výkone trestu povinnej práce a o doplnení zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - zákon o výkone trestu povinnej práce).

Účelom trestu povinnej práce v danom prípade je predovšetkým vytvoriť vhodnú alternatívu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v prípadoch menej závažných trestných činov. Súd mal za to, že tento účel trestu povinnej práce vzhľadom na podrobné rozobratie nielen osoby obžalovaného, ale i závažnosti žalovaného tohto konkrétneho trestného činu bol splnený.

Uloženie trestu odňatia slobody by sa podľa názoru súdu minulo účinku a nesplnil by účel trestu.

I keď je súd si vedomý, že v danom prípade vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie v osobe obžalovaného pretože uvedený trest bol dokonaný v lehote podmienečného odsúdenia, zákon výslovne nezakazuje, že i v takomto prípade je možné ukladať alternatívneho druhu trestu. Zákon výslovne stanovuje len, že do úvahy nemôže prichádzať uloženie trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu (§ 49 ods. 2 Tr. zák.). Navyše má súd za to, že trest povinnej práce splní lepšie účel trestu ako trest odňatia slobody nepodmienečný. Obžalovaný vykoná tento trest povinnej práce v prospech štátu a nie na úkor štátu. Zároveň je tu hrozba vo vzťahu k obžalovanému - v prípade jeho nesplnenia - nastúpenie výkonu trestu - ako je to vyššie uvedené.

Na margo súd poukazuje na teoretický výklad ustanovenia § 34 Tr. zák. - (Burda/Čentéš/Kolesár/Záhora a kolektív - Trestný zákon - Všeobecná časť, Komentár - I. diel - strany 287, 411) - nie každému páchatelovi trestného činu je potrebné uložiť trest odňatia slobody, ale ak to zákon umožňuje, je možné mu uložiť aj trest, ktorý bude spĺňať kritériá individuálnej prevencie bez toho, aby každý páchatel trestného činu musel skončiť vo výkone trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu.